

OBSAH

Předmluva	15
1 Anatomie malé pánve	17
1.1 Ženské zevní pohlavní orgány (organa genitalia feminina externa)	17
1.2 Pochva (vagina, kolpos)	21
1.3 Hrdlo děložní (cervix, collum uteri, trachelos)	27
1.4 Děloha (uterus, hystera – metra)	29
1.5 Vejcovod (tuba uterina, salpinx)	31
1.6 Vaječník (ovarium, oophoron)	33
1.7 Prs (mamma, mastos)	34
1.8 Ostatní orgány pánve	38
1.9 Inervace orgánů břišní dutiny a malé pánve	43
2 Hormony řídící reprodukční funkci ženy	48
2.1 Hypothalamická úroveň	48
2.2 Hypofýza	54
2.3 Ovarium	56
2.4 Hormony produkováné v souvislosti s těhotenstvím	77
3 Metabolismus androgenů	81
3.1 Produkce	81
3.2 Účinnost (poznámky)	83
3.3 Metabolismus	84
3.4 Androgeny v graviditě	88
3.5 Změny metabolismu androgenů v menopauze	88
4 Patologie metabolismu androgenů	90
4.1 Definice	90
4.2 Etiopatogeneze hyperandrogenemie	93
4.3 Dokumentace, diagnostika	94
4.4 Patologické stavy spojené s hyperandrogenismem	96
4.5 Terapie hyperandrogenismu	103
4.6 Stavy s nedostatkem androgenů u žen	110
5 Stanovení hormonů	113
5.1 Poznámky k laboratorním metodám stanovení hormonů	113
5.2 Stanovení koncentrace hormonů	114
5.3 Diagnostické testy	119
6 Embryonální vývoj	125
6.1 Obecná embryologie	125
6.2 Urogenitální systém	138
6.3 Vývoj prsu	144
7 Intersexualita – poruchy pohlavního vývoje	145
7.1 Úvod	145
7.2 Intersexualita ženy – tzv. ženský pseudohermafroditismus (FPH)	147
7.3 Intersexualita muže – tzv. mužský pseudohermafroditismus (MPH)	148
7.4 Pravý hermafroditismus	152

8	Kongenitální adrenální hyperplazie	155
8.1	Defekt 21-hydroxylázy	156
8.2	Defekt 3 β -hydroxysteroiddehydrogenázy (3 β -HSD)	162
8.3	Defekt 11-hydroxylázy	164
8.4	Defekt aldosteronsyntetázy (methyloxidázy)	165
8.5	Defekt 17 α -hydroxylázy a/nebo 17,20-lyázy (desmolázy)	165
8.6	Defekt steroidního akutního regulačního proteinu (STAR)	165
9	Dysgeneze gonád	167
9.1	Turnerův syndrom	168
9.2	Gonádové dysgeneze s přítomností chromozomu Y	172
9.3	Pravý hermafroditismus	174
9.4	Ageneze gonád	174
10	Menstruační cyklus	176
10.1	Popis jednotlivých úrovní regulace cyklu	176
10.2	Popis menstruačního cyklu	189
10.3	Zpětnovazebné regulační mechanismy menstruačního cyklu	194
10.4	Projevy menstruačního cyklu	196
10.5	Fertilní menstruační cyklus	201
11	Poruchy menstruačního krvácení	203
11.1	Definice	203
11.2	Diagnostika	206
11.3	Terapie	208
12	Poruchy vázané na menstruační cyklus	213
12.1	Premenstruační syndrom	213
12.2	Dysmenorea	217
12.3	Bolesti hlavy v souvislosti s menstruací	220
12.4	Další příznaky s vazbou na menstruační cyklus	221
13	Primární amenorea	223
13.1	Etiologie	223
13.2	Diagnostika a management	229
14	Sekundární amenorea	232
14.1	Diagnostika	232
14.2	Etiologie	234
14.3	Terapie sekundární amenorey	245
15	Hyperandrogenní syndrom	247
15.1	Úvod	247
15.2	Etiopatogeneze	248
15.3	Diagnostika	251
15.4	Symptomatologie	252
15.5	Management	257
16	Období pohlavního dospívání	264
16.1	Fyziologický vývoj reprodukčních funkcí	264
16.2	Gynekologické vyšetření v období dětství a dospívání	273
16.3	Hlavní patologické jednotky období dětství a pohlavního dospívání	275
17	Menopauza	287
17.1	Patofyziologie	288
17.2	Klinické projevy	291
17.3	Diagnostika	303
17.4	Terapie	303
18	Primární ovariální poruchy	306
18.1	Epidemiologie	306
18.2	Morfologie ovarií	306
18.3	Etiologie	306

18.4	Symptomatologie	311
18.5	Diagnostika	311
18.6	Terapie	313
19	Léčba příznaků spojených s menopauzou	315
19.1	Účinky hormonální terapie podle jednotlivých orgánů nebo systémů	316
19.2	Hormonální terapie a zhoubná onemocnění	326
19.3	Účinky na další systémy	329
19.4	Kontraindikace hormonální terapie	331
19.5	Hlavní studie týkající se hormonální terapie	333
19.6	Přehled preparátů	336
19.7	Alternativy klasické hormonální terapie	346
20	Endokrinologie těhotenství	360
20.1	Oplodnění	360
20.2	Placenta	363
20.3	Hormonální změny v těhotenství	364
20.4	Porod	373
20.5	Laktace	376
20.6	Restituce hormonální funkce po porodu	377
21	Antikoncepce	380
21.1	Kombinovaná perorální kontracepce (COC)	380
21.2	Parenterální formy kombinované kontracepce	400
21.3	Gestagení kontracepce (POC – progestogen-only contraceptives)	404
21.4	Nitroděložní tělíčko (IUD – intra-uterine device)	410
21.5	Emergentní kontracepce	413
21.6	Sterilizace	415
21.7	Bariérové metody	418
21.8	„Přirozené“ metody	419
21.9	Jiné formy kontracepce	419
22	Endometrióza	425
22.1	Epidemiologie a biologická povaha endometriózy	425
22.2	Etiologie	426
22.3	Patogeneze	428
22.4	Klinické projevy	431
22.5	Diagnostika	433
22.6	Terapie	434
22.7	Profylaxe	442
22.8	Adenomyóza	442
23	Hyperprolaktinémie	447
23.1	Etiologie	447
23.2	Klinické aspekty hyperprolaktinémie	450
23.3	Diagnostika	450
23.4	Management	452
23.5	Follow-up	457
24	Neplodnost	460
24.1	Vyšetření	461
24.2	Tubární příčina sterility	466
24.3	Ovariální příčina sterility	467
24.4	Uterinní příčina sterility	474
24.5	Cervikální příčina sterility	475
24.6	Neplodný muž	476
24.7	Nevysvětlitelná příčina sterility	477
24.8	Metody asistované reprodukce (assisted reproduction technologies – ART)	477
25	Ovariální hyperstimulační syndrom	485
25.1	Patogeneze	485
25.2	Klinické projevy	486

25.3	Klasifikace	487
25.4	Komplikace	488
25.5	Management	488
26	Poruchy štítné žlázy se vztahem k reprodukční funkci	491
26.1	Normální funkce štítné žlázy	491
26.2	Hypotyreóza	492
26.3	Tyreotoxikóza	497
26.4	Tyreoidální uzly	502
27	Infekce v gynekologii	505
27.1	Záněty pochvy	505
27.2	Pohlavně přenosná onemocnění (STD)	520
27.3	Pánevní zánětlivá nemoc (pelvic inflammatory disease – PID)	534
27.4	Infekce v souvislosti s gynekologickou operativou	547
27.5	Granulomatózní onemocnění v gynekologii	550
27.6	Infekční onemocnění prsu	554
28	Pelvic pain	560
28.1	Úvod	560
28.2	Chronická bolest	563
28.3	Akutní bolest	569
29	Ektopická gravidita	572
29.1	Epidemiologie	572
29.2	Etiopatogeneze	573
29.3	Symptomatologie	575
29.4	Diagnostika	575
29.5	Léčba	580
29.6	Prognóza a prevence	582
30	Inkontinence moči	585
30.1	Epidemiologie	585
30.2	Klasifikace močové inkontinence	587
30.3	Mechanismus kontinence	589
30.4	Diagnostika	593
30.5	Terapie	602
31	Sestup pánevních orgánů	613
31.1	Etiologie	613
31.2	Diagnostika	615
31.3	Terapie	619
32	Urgence a urgentní inkontinence moči	625
32.1	Epidemiologie	625
32.2	Etiopatogeneze	626
32.3	Diagnostika	631
32.4	Nefarmakologická léčba	632
32.5	Farmakoterapie	633
33	Úvod do gynekologické onkologie	645
33.1	Základní pojmy	645
33.2	Histologie	651
33.3	Diagnostika	653
33.4	Terapie	656
34	Benigní onemocnění vulvy	674
34.1	Úvodní poznámky – vývoj, anatomie, funkce	674
34.2	Vyšetření zevního genitálu	674
34.3	Benigní patologie zevního genitálu	675
35	Maligní onemocnění vulvy	688
35.1	Epidemiologie a biologická povaha malignit vulvy	688
35.2	Histologie	693

35.3	Diagnostika	696
35.4	Terapie	700
35.5	Prognóza	706
35.6	Follow-up	707
36	Benigní onemocnění pochvy	710
36.1	Úvodní poznámky – vývoj, anatomie, funkce	710
36.2	Benigní patologie pochvy	710
37	Maligní onemocnění pochvy	715
37.1	Epidemiologie a biologická povaha malignit pochvy	715
37.2	Histologie	719
37.3	Diagnostika	720
37.4	Terapie	723
37.5	Prognóza	728
38	Benigní onemocnění hrdla dělohy	730
38.1	Úvodní poznámky – vývoj, anatomie, funkce	730
38.2	Vyšetření děložního hrdla	731
38.3	Benigní patologie hrdla dělohy	740
39	Maligní onemocnění hrdla dělohy	744
39.1	Epidemiologie a biologická povaha malignit hrdla dělohy	744
39.2	Histologie	749
39.3	Diagnostika	750
39.4	Terapie	756
39.5	Prognóza	767
39.6	Follow-up	768
40	Benigní onemocnění děložního těla	773
40.1	Úvodní poznámky – vývoj, anatomie, funkce	773
40.2	Vyšetření dělohy	774
40.3	Benigní patologie dělohy	775
41	Maligní onemocnění děložního těla	783
41.1	Epidemiologie a biologická povaha malignit těla dělohy	783
41.2	Histologie	788
41.3	Diagnostika	792
41.4	Terapie	798
41.5	Prognóza	811
41.6	Follow-up	812
42	Benigní onemocnění ovaria	817
42.1	Úvodní poznámky – vývoj, anatomie, funkce	817
42.2	Vyšetření ovaria	817
42.3	Benigní patologie ovaria	818
43	Maligní onemocnění ovaria	821
43.1	Epidemiologie a biologická povaha malignit ovaria	821
43.2	Histologie	824
43.3	Diagnostika	830
43.4	Terapie	834
43.5	Prognóza	846
43.6	Follow-up	847
44	Benigní onemocnění prsu	851
44.1	Úvodní poznámky – vývoj, anatomie, funkce	851
44.2	Vyšetření mléčné žlázy	853
44.3	Benigní patologie mléčné žlázy	853
45	Maligní onemocnění prsu	863
45.1	Epidemiologie a biologická povaha malignit prsu	863
45.2	Histologie	870
45.3	Diagnostika	873

45.4	Terapie.....	880
45.5	Prognóza.....	897
45.6	Follow-up.....	899
46	Gestační trofoblastická nemoc.....	904
46.1	Trofoblastická invaze (TI).....	904
46.2	Molární těhotenství (MOLA).....	905
46.3	Perzistující trofoblastická nemoc (PTN).....	908
46.4	Choriokarcinom.....	908
46.5	Placental-site trophoblastic tumor (PSTT).....	914
47	Operace v gynekologii.....	915
47.1	Úvod.....	915
47.2	Šití operační rány.....	923
47.3	Abdominální operace.....	926
47.4	Vaginální operace.....	935
47.5	Operace na zevním genitálu.....	941
47.6	Operace na prsu a v axile.....	944
47.7	Operační komplikace.....	946
48	Endoskopie v gynekologii.....	953
48.1	Laparoskopie.....	953
48.2	Hysteroskopie.....	966
	Léky a lékové formy.....	974
	Barevná příloha.....	999
	Přehled použitých zkratk.....	1024
	Medailonky autorů.....	1032
	Seznam ilustrací.....	1034
	Rejstřík.....	1038